

MEMO VOOR DE GEMEENTERAAD TER INFORMATIE

aan de gemeenteraad
van Portefeuillehouder Dellemijn, Namens het college van B&W

onderwerp Stand van zaken **groenprojecten Nieuwe strandwal**
datum 10 maart 2017
bijlagen Bijlage 1: Advies van het Kwaliteitsteam
Bijlage 2: Plangrens Nieuwe Strandwal

1. Inleiding

Dit memo heeft als doel u ter informatie een overzicht te geven van de ontwikkelingen over het groen binnen de grenzen van project Nieuwe Strandwal. Dit memo is gerelateerd en als aanvulling bedoeld aan het Bestemmingsplan A9 en het daarbij horende Beeldkwaliteitsplan. De rode draad uit deze stukken is in dit memo opgenomen, benoemd en verbonden met de andere opgaven binnen het programma Nieuwe Strandwal.

De doelstelling is...

Een integrale aanpak en afstemming tussen groenprojecten binnen de scope Nieuwe Strandwal te creëren. Doel is de biodiversiteit te vergroten en de regionale groenstructuur kwalitatief te verbeteren door verschillende ontwikkelgebieden met elkaar te verbinden. Zowel voor flora en fauna als voor de recreant.

Leeswijzer

In dit memo wordt er eerst een beschrijving gegeven van het werkgebied Nieuwe Strandwal. Het gebied wordt voor de overzichtelijkheid opgedeeld in drie delen, namelijk "oosten van de A9", "Nieuwe Lagelaan", "woningbouwgebied Zandzoom". Daarna volgt er een overzicht van het overkoepelend beleid en uitgangspunten. Dan wordt er per deelgebied beschreven wat de groenopgave is. Vervolgens worden de betrokken partijen opgesomd en een doorkijk gegeven naar projecten die gedefinieerd en uitgevoerd gaan worden en andere zaken die nog uitgezocht moeten worden.

2. Werkgebied Nieuwe Strandwal

2.1 Oosten van de A9

De aanleg van de afslag A9 heeft grote impact op de Oosterzijpolder met daarin het Die dat een uitloper is van het Oer-IJ. Dit is het gebied ten oosten van de A9 tussen de Kanaalweg in het noorden en de Limmertocht in het zuiden. Civieltechnisch wordt in dit gebied het oostelijk deel van het klaverblad, de parallelweg langs de A9 en de aansluiting op de Kanaalweg. Het fietspad langs de Limmertocht naar Akersloot wordt separaat daarbij gerealiseerd door de gemeente.

De groenopgave is:

1. Het landschappelijk inpassen van de A9
2. Maatregelen op grond van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in de compensatie van de negatieve effecten voor plant- en diersoorten.
3. Natuurcompensatie. Dit houdt in de compensatie van de aantasting van het Natuurnetwerk Nederland en weidevogelleefgebied
4. Het creëren van een recreatieve verbinding.

2.2 Nieuwe Lagelaan

De weg die wordt gerealiseerd tussen de A9 en de Kennemerstraatweg Heiloo wordt in dit memo de Nieuwe Lagelaan genoemd. De realisatie van deze verbinding bestaat uit een half klaverblad, een rotonde bij de Oosterzijweg en de aansluiting op de Kennemerstraatweg. De groenopgave houdt in het zoveel mogelijk landschappelijk inpassen van de weg en de verkeersknooppunten. Daarbij is het creëren van een waardevolle groenstructuur met ecologische verbindingen van groot belang. Het terrein rondom de Nieuwe Lagelaan vormt de belangrijke fysieke verbinding tussen het landschap en de natuur ten oosten van de A9 en het groene landschap in woningbouw ontwikkelgebied Zandzoom.

2.3 Woningbouwgebied Zandzoom

Zandzoom is het gebied tussen de kernen Heiloo en Limmen waar op grote schaal woningbouw gaat plaatsvinden. Een goede beschrijving van het huidige gebied Zandzoom zonder woningbouw is: *'Het plangebied bestaat overwegend uit agrarisch gebied en de bebouwde kom van Heiloo en Limmen. Het beslaat een oppervlakte van ruim 150 hectare en bestaat voornamelijk uit agrarische gronden en bedrijfs- en woonpercelen. Het westelijk deel bestaat uit open agrarisch poldergebied, waar opgaande begroeiing beperkt is tot de erven van de aanwezige bebouwing. Het centrale en oostelijke deel heeft een meer kleinschalige uitstraling, waarnaast erfbeplanting ook opgaande begroeiing, in de vorm van bosjes, houtwallen en houtsingels, aanwezig is tussen de agrarische percelen. Aan de zuidkant ligt in het bos/parkgebied het Julianaklooster. In het gebied zijn diverse watergangen aanwezig in de vorm van poelen, vijvers en (berm)sloten. Het gebied wordt doorsneden door diverse wegen en de spoorlijn.'* (Bron: Quickscan Flora en fauna bestemmingsplangebied Zandzoom te Heiloo, Adviesbureau Laneco)

In hoofdstukken vier tot en met zes wordt de groenopgave voor deze drie deelgebieden en de relatie met het omliggende gebied beschreven.

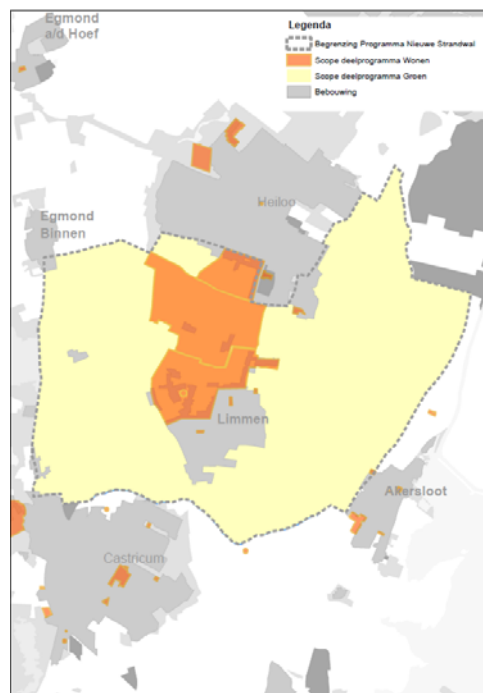
3. Overkoepelend beleid en uitgangspunten

3.1 Overeenkomst Nieuwe Strandwal

De overeenkomst Nieuwe Strandwal (hierna: ONS) tussen de provincie NH en gemeenten Alkmaar, Castricum en Heiloo is een bestuursovereenkomst. Hierin is het Programma Nieuwe Strandwal opgenomen. Het Programma Nieuwe Strandwal is bedoeld als een samenhangend ruimtelijk programma dat bijdraagt aan de ontwikkeling van het (plan)gebied (zie kaart Begrenzing Plangebied hiernaast), waarbij de aanleg van een woonwijk met groene allure gepaard gaat met de realisatie van natuur en recreatieve voorzieningen, een aansluiting op de A9 met bijbehorende toegangswegen en bedrijventerrein Boekelermeer. Het Programma bestaat uit de volgende deelprogramma's:

1. Wonen.
2. Groen (ruimtelijke kwaliteit).
3. Bedrijventerrein.
4. Aansluiting A9.

Het doel van programma Groen is versterking van de ruimtelijke kwaliteit door de realisatie van projecten op het gebied van landschap, natuur en recreatie.

3.2 Provinciale ruimtelijke verordening

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) staan de regels waaraan bestemmingsplannen in Noord-Holland moeten voldoen. Op basis van de PRV is een compensatieplan gemaakt voor het project A9.

Op grond van artikel 15 van de PRV is er een beschrijving van de landschappelijke inpassing verplicht voor het mogelijk kunnen maken van een nieuwe verstedelijking of een uitbreiding van bestaande verstedelijking in landelijk gebied. De afslag A9 Heiloo wordt gezien als een uitbreiding van de verstedelijking. De uitgebreide beschrijving van de landschappelijke inpassing is opgenomen in het Bestemmingsplan A9. Een korte samenvatting staat weergegeven in paragraaf 3.6 in dit stuk.

3.3 Natuurwetgeving

Tot 2017 waren er twee afzonderlijke natuurwetten, namelijk de Natuurwet 1998 en de Flora en faunawet. In de Wet natuurbescherming zijn deze twee wetten samengevoegd. De basis van de natuurwetgeving is niet sterk veranderd. Toch zijn er wel aardig wat wijzigingen te noemen:

- De Vogel- en habitatrichtlijn wordt als uitgangspunt genomen voor de nationale natuurwetgeving.
- Veel bevoegdheden op het gebied van vergunningen, ontheffingen, handhaving en uitvoering van beleid wordt overgedragen aan de provincie.
- Het Rijk blijft verantwoordelijk voor de aanwijzing van Natura 2000 gebieden en voor het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de habitats van soorten in die gebieden.
- De lijst van beschermde soorten lijkt flink te gaan veranderen, met name op het gebied van vissen en planten. Soorten als bedreigde dagvlinders en libellen worden juist toegevoegd. Binnen de nieuwe wet wordt de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën: vogels, Europees beschermde flora en fauna en nationaal beschermde flora en fauna.

- Grote verandering is dat een vrijstelling van de verbodsbepaling nu ook voor ruimtelijke ingrepen gaat gelden voor vogel- als habitatrichtlijnsoorten als gewerkt gaat worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Nu geldt dit alleen voor bestendig gebruik en beheer.
- In de nieuwe wet wordt meer op populatieniveau getoetst. Er wordt minder uitgegaan van effecten op individuen. Dit geeft wat meer ruimte maar aan de andere kant is ook inzicht nodig in de staat van instandhouding.
- Een nieuw instrument in de wet wordt de programmatische aanpak voor soorten ofwel het soortmanagementplan (SMP). Dit betreft een gebiedsgerichte ontheffing voor een of meerdere soorten. Onderdelen in dit plan zijn: preventie, mitigerende maatregelen, compenserende maatregelen en monitoring.

De vertaling van de nieuwe natuurwet voor het plangebied van de Nieuwe Strandwal wordt in 2017 uitgevoerd.

3.4 Hoofdbelang provincie

Biodiversiteit en Natuur Netwerk Nederland

De provincie heeft een aantal hoofdbelangen als het gaat om het creëren van aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat voor mensen. De belangrijkste groene pijler is klimaatbestendigheid. Dit bereik je door een grote variëteit aan cultuur- en natuurlandschappen te behouden.

De provincie heeft grote delen van het plangebied van de Nieuwe Strandwal aangewezen als weidevogelleefgebied. Ze wil achteruitgang van weidevogels in dit gebied tegengaan. Dit komt mede voort uit een internationale verplichting om een bijdrage te leveren aan de instandhouding van de leefomgeving van weidevogels.

De provincie heeft een doelstelling voor het realiseren van een robuust NNN gebied. Zij heeft in heel Noord-Holland gebieden aangegeven die ze wil toevoegen aan het NNN. In het gebied ten oosten van de A9 is de doelstelling om in 2027 ongeveer 50 hectare aan extra NNN gerealiseerd te hebben. Om dit te realiseren benadert de provincie proactief natuurbeheerders en particulier natuurbeheerders om met SKNL subsidie (subsidie kwaliteitsimpuls natuur en landschap) hun land om te vormen naar NNN grond door functieverandering naar natuur en inrichting. De verantwoordelijkheid voor deze doelstelling en de uitvoering ervan ligt bij de provincie en valt binnen de Overeenkomst Nieuwe Strandwal.

Greendeal

De aansluiting op de A9 is aangewezen als eerste Green Deal project in Noord-Holland en kan daardoor een bijdrage leveren aan de ecologie en biodiversiteit van de omgeving. Het gaat bij de Green Deal om de maatregelen om de biodiversiteit in relatie tot de Nederlandse infrastructuur te bevorderen. In de Green Deal Infranatuur staan afspraken over het inrichten van het gebied rond de aansluiting en het inzetten van de 'groen getinte partijen' in de Green Deal. Op deze manier kan de infrastructuur een grote betekenis krijgen voor een duurzamere leefomgeving waar mens en natuur beide voordeel hebben.

In het ontwerp van de afslag A9 is rekening gehouden met bestaande flora en fauna aan de oostzijde van de weg en het behoud van de oude eendenkooi door het toepassen van een kleiner klaverblad. In het kader van het NNN zijn er normen vastgelegd voor compensatie van groen dat plaats maakt voor andere ontwikkelingen.

3.5 Natuurbeheerplan 2017 provincie Noord-Holland

In het Natuurbeheerplan staat waar welk type natuur, agrarische natuur of landschap aanwezig is of ontwikkeld kan worden. Het Natuurbeheerplan bevat de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland en de natuurverbindingen en de zoekgebieden voor het agrarisch natuur- en landschaps- en waterbeheer. Beheerders van de op kaart begrensde terreinen kunnen subsidie

aanvragen. Dit zijn onder andere Staatsbosbeheer, Landschap Noord-Holland, Natuurmonumenten en agrarische collectieven en agrariërs/particulieren. De gemeente kan geen gebruik maken van deze subsidie.

De begrenzing van het NNN, de natuurverbindingen en het weidevogelleefgebied en de gebiedsbeschrijvingen zijn geborgd in twee provinciale documenten. In het Natuurbeheerplan, om het gewenste beheer te specificeren en te kunnen subsidiëren binnen de op kaart aangegeven gebieden. En in de PRV om zo de planologische bescherming te garanderen.

In het plangebied van de Nieuwe Strandwal zijn hoofdzakelijk de natuurbeheertypen 'vochtig weidevogelgrasland', 'Kruiden- en faunarijk grasland' en 'Vochtig hooiland' aanwezig. In het compensatieplan 'Nee, tenzij toets NNN en weidevogelleefgebied en compensatieplan' van 9 februari 2017 wordt er inhoudelijk ingegaan op deze natuurbeheertypen.

3.6 Bestemmingsplan A9 en bijbehorend Beeldkwaliteitsplan A9

De aansluiting van de A9 is juridisch-planologisch niet mogelijk in geldende bestemmingsplannen. Daarom is er specifiek voor de afslag A9 bij Heiloo een apart bestemmingsplan in voorbereiding. In dit plan is een planbeschrijving te vinden en een uitgebreide weergave van het beleidskader (Rijk, provincie, regio en gemeenten). Nut en noodzaak van de afslag worden beargumenteerd waarbij landschappelijk inpassing een belangrijk onderdeel is. Ook worden er planologische randvoorwaarden geschetst over onder andere cultuurhistorie, ecologie, geluid- en lichthinder, water enz.

De belangrijkste zaken die met natuur en landschap te maken hebben, en nog niet eerder in dit stuk zijn benoemd, staan hieronder opgesomd:

Kernkwaliteiten van het landschap

De kernkwaliteiten van het landschap zijn op een kaartje in het Bestemmingsplan A9 gevisualiseerd. Het is een ruimtelijke analyse van de mate van openheid en het bestaande verkavelingspatroon. In het bestemmingsplan staat het volgt verwoord:

“De dorpen en het tussengebied op de strandwal is besloten te noemen door een fijnmaziger verkavelingspatroon, bebouwing en opgaande beplanting. Vanuit deze beslotenheid is zicht op het open landschap, mede door de hogere ligging van de strandwal. De groenstructuur wordt gekenmerkt door houtwallen, erfbeplanting en stukken bos c.q. opgaand groen rond de kapel. Op de grens met de strandvlakte bevindt zich een met groen omringd besloten terrein in het open landschap. De strandvlakte wordt gekenmerkt door een grote openheid met grasland, perceel sloten en het water van de Die. Het gaswinningsterrein, en het viaduct over de A9 zijn in tegenstelling tot de open strandvlakte ingepakt met struweelbeplanting. De beplanting zal met de komst van de A9 verdwijnen. Het bestaande boerenerf aan de Lagelaan heeft een forse erfbeplanting. In de voorgenomen plannen zal dit erf echter grotendeels verdwijnen. Het westelijke erf met stolpboerderij aan de Lagelaan heeft een zelfde uitstraling en zal geheel verdwijnen. Parallel aan de A9 ten oosten van Heiloo ligt een met gras begroeide geluidswal die het zicht vanuit het dorp op het open landschap blokkeert. Het boerenerf aan de Lagelaan heeft tevens opgaande beplanting waardoor de openheid wordt onderbroken. De bestaande A9 ligt sinds de jaren '70 als een nieuwe tijdslaag over het verkavelingspatroon waardoor de herkenbaarheid van het contrast in het landschap is aangetast. Mede door stedelijke ontwikkelingen en verdichting op de strandwal wordt de openheid vanuit het oosten aangetast.

Het landschaps-DNA van het strandwallen en strandvlaktenlandschap waarin het plangebied is gelegen is te verdelen in de historische structuurlijnen, cultuurhistorische objecten en de openheid van het landschap. De aanwezige historische structuurlijnen zijn de vaartsystemen in afgezande gebieden en de reeksen van geestdorpen op de strandwallen. De aanwezige cultuurhistorische objecten zijn stolpboerderijen als identiteitsbepalende onderdelen van de geestdorpen; stolpboerderijen als identiteitsbepalende onderdelen in de strandvlakten; verspreide molens met

hun molenbiotopen; landgoederen en gezondheidsinstellingen. De (matige) openheid van het landschap wordt gekenmerkt door de contrasten tussen lage open strandvlakten en de beboste binnenduinrand; en de weidegronden van de strandvlakten.”

De ordeningsprincipes van het landschap

“Het strandwallen- en vlaktenlandschap wordt begrensd door de duinen aan de westzijde en door de veenpolders aan de oostzijde. De langgerekte structuur van de zandige strandwallen is de onderlegger voor de verkaveling parallel en haaks op deze noord-zuid richting. Water zoekt een weg van het hoogste punt van de strandwal naar de strandvlaktes via rechte greppels. Zo ontstonden er haaks op het noord-zuid gerichte wegenpatroon (met dwarsverbindingen), rechte greppels die meestal begeleid met houtwallen, dienden als erfscheiding. Het onregelmatige verkavelingspatroon in de strandvlaktes is ontstaan doordat tijdens de ontginning rekening gehouden diende te worden met natuurlijke obstakels als geulen, krekens en stroomwallen.”

Landschappelijke randvoorwaarden van de afslag A9

Hoofduitgangspunt bij inpassing is dat het onderliggende landschap zoveel mogelijk intact wordt gehouden en de karakteristieke patronen blijven behouden en worden versterkt. Hierbij gelden de volgende landschappelijke randvoorwaarden voor de inpassing van de nieuwe weg:

1. Versterken van de landschappelijke verbinding van west naar oost.
2. Bestaande sloot- en verkavelingspatronen respecteren, waar mogelijk behouden en versterken ten behoeve van de leesbaarheid van het landschap;
3. De nieuwe weg tussen de Oosterzijweg en de Kennemerstraatweg(Nieuwe Lagelaan) voorzien van laanbeplanting met een inheemse gebiedseigen boomsoort (eiken/iepen/linde/essen) van de 1e orde die passend zijn op de onderliggende grondsoort;

4. Inrichting rotonde passend in de landschappelijke schaal van de omgeving;
5. Realisering van natuurlijk-vriendelijke en groene oevers conform bestaande uitstraling van karakteristieke sloten in het plangebied;

Deze randvoorwaarden zijn vertaald in een aantal inrichtingsprincipes.

Inrichtingsprincipes landschappelijke inpassing A9

Op de strandwal:

Een stevige houtwal aan beide zijden van de weg tussen de Kennemerstraatweg en de Oostzijweg zal de besloten oost-west structuur met houtwallen op de strandwal versterken. Deze houtwal dient ook langs de Kapellaan doorgezet te worden voor de versterking van de groenstructuur van de strandwal. Het kapelbos wordt door deze ingreep meer opgenomen in de bestaande ritmiek van oost-west verbindingen met laanbeplanting.

De locatie van de plek van de nieuwe rotonde kenmerkt zich doordat deze de schakel vormt tussen het open buitengebied en de besloten ruimte op de strandwal in het dorp. In potentie zal deze plek ruimtelijk gaan functioneren als schakel tussen deze twee landschapstypes. De 'nieuwe entree tot het dorp' dient, en met name de rotonde zelf, ingericht te worden in deze landschappelijke schaal. De verbinding tussen het dorp en het buitengebied wordt hierdoor versterkt.

Op de strandvlakte:

De ontwikkeling zal aansluiting vinden op de aanwezige structuur en kenmerken van de landschap. Het oostelijke en noordelijke gedeelte van de ontwikkeling dient vrij te zijn van wegbeplanting voor de versterking van het open karakter van de strandvlakte. De weg wordt als nieuwe bovenlokale laag over het landschap gelegd en bestaande sloten en bijvoorbeeld de Limmertocht dienen daarbij zoveel mogelijk intact te worden gelaten. Met duikers en bruggen worden de eeuwenoude landschapsstructuren gehandhaafd. Het wegprofiel van de A9 met sloten heeft een sobere uitstraling en de sloten zijn met rietkragen begroeid conform de sloten in de omgeving. Daarbij dient tevens de bestaande beplanting rond het viaduct over de A9 verwijderd te worden.

De Nieuwe Lagelaan:

Tussen de Lagelaan en de nieuwe aansluiting bevinden zich waterbassins met een groen karakter en natuurvriendelijke oevers met rietkragen die de infrastructuur ruimtelijk scheiden van het golfterrein en het golfterrein ruimtelijk betrekken bij het open buitengebied. De verplaatsing van de driving range vindt plaats in het strandvlakte gebied ten westen van de huidige locatie en ten zuiden van de nieuwe weg. Op de driving range komen een aantal afslag-punten naast elkaar in een lijn, die wordt voorzien van een lage overkapping. De openheid wordt hierdoor niet onevenredig verstoord.

Aansluiting op de Kanaalweg:

In de oksel van de nieuwe rotonde aan de weg wordt een biotoop aangelegd voor de woelmuis. Op de ontwerpkaarten in de bijlage is dit aangegeven als woelmuiseiland wat in de praktijk een waterberging zal zijn met natuurvriendelijke oevers. Rietbeplanting en hoog gras zal voor desbetreffende soorten een prettig leefmilieu vormen en het geheel landschappelijk inpassen vanwege de geringe hoogte en het passend sortiment met kenmerkende sloten voor het gebied. Het bestaande onderliggende karakteristieke slotenpatroon dient als uitgangspunt voor het

ontwerp van de waterstructuur rond deze eilanden. De inrichting voegt zich naar de uitstraling en de schaal van het landschap.

Conclusie bij de landschappelijke inpassing van de A9

Bij de inpassing van de afslag A9 wordt rekening gehouden met de kenmerkende kwaliteiten van de omgeving. Met deze kwaliteit is rekening gehouden door de nieuwe weg landschappelijk in te passen in de aanwezige oost-west gradiënt in het landschap. De nieuwe weg met flauwe krommingen zal de aanwezige verkaveling opdelen en is een gebiedsvreemde vorm. De bestaande kwaliteiten, openheid, ruimtelijke leesbaarheid en karakteristieke verkavelingen, wordt hierdoor aangetast. Door zorgvuldig om te gaan met de ontwikkeling in de nabijheid van het dorp en waar mogelijk ruimtes te gebruiken voor landschappelijke inpassing wordt een gradiënt aangebracht naar de overgang van dorp-weg-open landschap.

Door het treffen van deze maatregelen wordt een goede landschappelijke inpassing gewaarborgd.

3.7 Natuurcompensatieplan

3.7.1 Compensatieplan A9

In het kader van de aanleg van de afslag A9 is er een "Nee, tenzij toets NNN en weidevogelleefgebied en compensatieplan" opgesteld in opdracht van de provincie Noord-Holland. Het rapport bevat de toetsing Natuurnetwerk Nederland (NNN) en weidevogelleefgebied voor het project A9 – aansluiting Heiloo. Naast de actualisatie aan het staande beleid en de compensatieoppervlaktes wordt er ook een uitwerking gegeven van de compensatie.

In het compensatieplan worden de effecten op het NNN en weidevogelleefgebied in beeld gebracht en vindt een toetsing plaats aan het beschermingsregime dat van toepassing is op beide gebieden. Tevens wordt een overzicht gegeven van de compensatieopgave voor het verlies aan natuurwaarden in het NNN en weidevogelleefgebied.

De compensatieopgave wordt als volgt omschreven: *"De omvang van de benodigde compensatie van een ingreep met effecten op NNN en weidevogelleefgebied is niet eenduidig en afhankelijk van de effecten die optreden. In de Uitvoeringsregeling is beschreven dat er in termen van areaal, kwaliteit en/of samenhang, per saldo geen netto verlies aan waarden mag plaatsvinden als gevolg van een ingreep. In de Uitvoeringsregeling natuurcompensatie staat beschreven dat de compensatieopgave afhankelijk is van het oppervlakte weidevogelleefgebied dat door de ingreep verloren gaat en/of voor weidevogels ongeschikt wordt door verstoring/versnippering en/of aantasting functionaliteit."* (Bron: "Nee, tenzij toets NNN en weidevogelleefgebied en compensatieplan")

Het compensatieplan is als bijlage bij het Bestemmingsplan en Beeldkwaliteitsplan gevoegd en ter bespreking aangeboden in de commissievergadering van 15 maart 2017.

In paragraaf 4.3 wordt weergegeven wat de compensatieopgave is.

3.7.2 Activiteitenplan Wet Natuurbescherming (voorheen FF-wet) en Mitigatieplan A9

In het kader van de realisatie van de afslag A9 zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Uit deze onderzoeken is gebleken dat de aanwezigheid van beschermde soorten in het gebied niet uitgesloten kan worden. Het gaat hierbij om de volgende soorten:

- Bittervoorn
- Rugstreeppad
- Vleermuizen (diverse soorten)
- Waterspitsmuis
- Beschermde flora
- Broedvogels
- Noordse woelmuis.

Om overtredingen van de Flora- en faunawet door negatieve effecten op deze soorten te voorkomen worden mitigerende maatregelen in het gebied getroffen en wordt er gewerkt volgens een werkprotocol. Ten aanzien van de noordse woelmuis, bittervoorn en ruige dwergvleermuis kan overtreding niet geheel worden uitgesloten en dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor de gevlekte rietorchis, broedvogels, rugstreeppad en vliegroutes van vleermuizen worden negatieve effecten voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. Een volledige effectbeoordeling staat in het Activiteitenplan Flora- en faunawet, aansluiting A9. In dit rapport worden de wettelijke vereiste mitigerende maatregelen beschreven ter behoud van de aanwezige beschermde flora en fauna. Het 'Mitigatieplan A9 Heiloo' dient ter onderbouwing van de gunstige staat van instandhouding en is onderdeel van het activiteitenplan. Op basis hiervan kan een ontheffing voor de Flora- en faunawet worden aangevraagd.

In het mitigatieplan is per soort een effectbeoordeling opgenomen op basis van de uitgevoerde quickscan (ARCADIS, 2014a), het aanvullend advies natuurwaarden (BügelHajema, 2016) en aanvullende natuurinventarisaties naar het voorkomen van vleermuizen (Bureau Aandacht Natuur, 2016) en vissen (Arcadis in 2016), habitatgeschiktheidsonderzoek (Arcadis, december 2016). Daarnaast worden de exacte maatregelen en werkbare periodes per soort opgenomen. De werkzaamheden met betrekking tot de mitigerende maatregelen zullen starten laatste kwartaal 2017. In paragraaf 4.4 worden de maatregelen die genomen moeten worden opgesomd.

4. Groenproject oosten A9

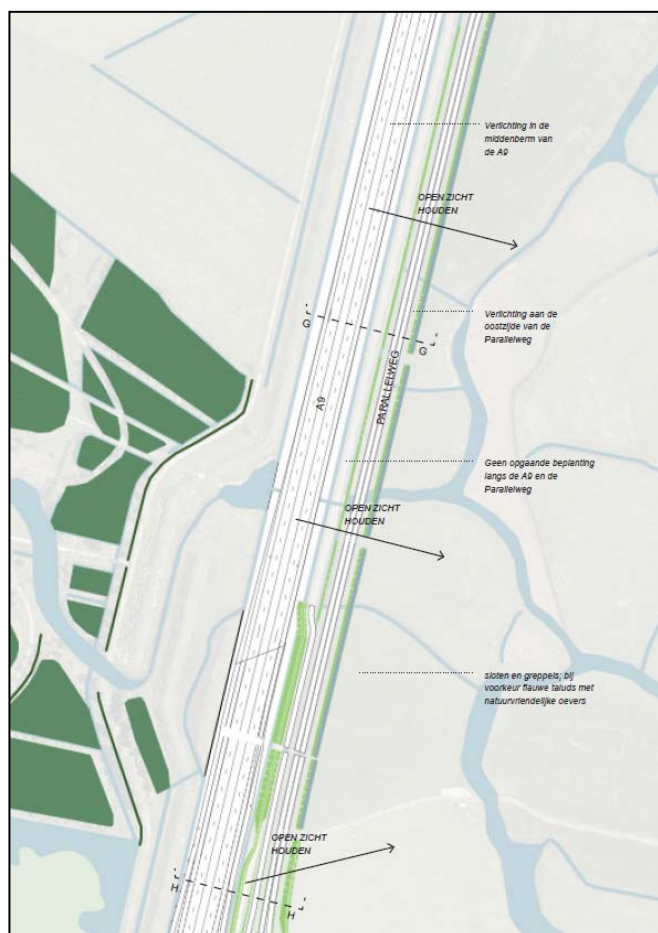
4.1 Visie en doelen in het gebied

Het gebied ten oosten van de A9 is een landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol gebied, een overgang tussen twee strandwallen met restanten van een oud krekenspatroon en de Limmerdam als historische verbindingroute. Daarnaast liggen er natuurgebieden van Landschap Noord-Holland die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Nu er een afslag van de A9 wordt gerealiseerd doet zich de kans voor het gebied te versterken door uitbreiding van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en vergroting van de herkenbaarheid van het landschap en cultuurhistorie. Belangrijk is dat de bereikbaarheid van dit waardevolle gebied wordt verbeterd, zodat bewoners en bezoekers van de gemeenten Heiloo en Castricum het gebied kunnen 'belevén'.

Om dit te realiseren wordt er een plan van aanpak geschreven voor de integrale benadering van het landschap aan de oostzijde van de A9. Zodra het plan van aanpak volledig is en goedgekeurd is door de regiegroep Nieuwe Strandwal wordt het ter instemming aangeboden aan het college van B&W. Voor andere concrete projecten in het gebied is dit ook de werkwijze. Zo komt er hoogstwaarschijnlijk een fietspad over de A9 tussen Heiloo en Akersloot. Hierop wordt in paragraaf 4.5 dieper ingegaan.

4.2 Nieuwe situatie weg en groenopgave langs de weg

In het Beeldkwaliteitsplan A9 dat tegelijk met dit memo wordt aangeboden is de tot nu uitgewerkte groeninrichting al globaal ingetekend. Voor de parallelweg langs de A9 en de aansluiting op de Kanaalweg zijn in het beeldkwaliteitsplan al globaal de inrichtingsprincipes voor groen aangegeven. Zie de volgende figuren met korte beschrijving:

Parallelweg langs de A9

- Zo weinig mogelijk uitstraling van verlichting het natuurgebied in door plaatsen van masten aan de oostzijde van de parallelweg.
- Geen hoge beplanting langs de weg om open karakter te behouden en om predatie van weidevogels tegen te gaan.
- Sloten en greppels bij voorkeur met flauwe natuurvriendelijke oevers om hoge natuurwaarden te creëren en recht te doen aan de cultuurhistorie van het landschap.

Aansluiting parallelweg op de Kanaalweg

- Hier wordt in het kader van de Wet Natuurbescherming ecologische graslanden en waterpartijen. (zie Mitigatieplan A9)
- Verlichting moet worden afgeschermd in de richting van het buitengebied.
- De brug wordt uitgevoerd met een faunapassage eronder.
- De rotonde wordt groen ingekleed met bomen en bosplantsoen.
- Bestaande bomenlaan wordt als element behouden.

4.3 Natuurcompensatie

In het compensatieplan staat de compensatieopgave als volgt verwoord: *“Het oppervlakteverlies door ruimtebeslag en verstoring aan NNN en weidevogelleefgebied dient met fysieke maatregelen gecompenseerd te worden. Voor wat betreft NNN dient deze compensatie plaats te vinden in:*

- *nog niet gerealiseerde delen van het NNN of in de ecologische verbindingszones of aansluitend aan al bestaande natuur in het NNN;*
- *de nabijheid van het aangetaste gebied. Indien dit niet mogelijk is, dient dit aangetoond te worden;*
- *in een gebied dat minimaal gelijk is aan de oppervlakte van het aangetaste gebied.*

De compensatie dient de aangetaste wezenlijke kenmerken en waarden te compenseren en behelst zowel de inrichting van het gebied ten behoeve van de gewenste natuur als het beheer voor tenminste vijf jaar (en in geval van bos tien jaar).

Voor wat betreft weidevogelleefgebied dient deze compensatie plaats te vinden in de nabijheid van het aangetaste gebied. Indien dit niet mogelijk is, dient dit aangetoond te worden. De compensatie dient er voor te zorgen dat er netto geen verstoring is van het weidevogelleefgebied. De

compensatie behelst inrichtingsmaatregelen of actief weidevogelbeheer voor een bedrag gelijk aan de kosten voor beheer in een gebied dat minimaal gelijk is aan de oppervlakte van het aangetaste weidevogelleefgebied, rekening houdende met een jaarlijkse rustperiode in de nestfase waarin agrarische werkzaamheden niet zijn toegestaan van 1 april tot en met 15 juni voor een periode van 30 jaar.

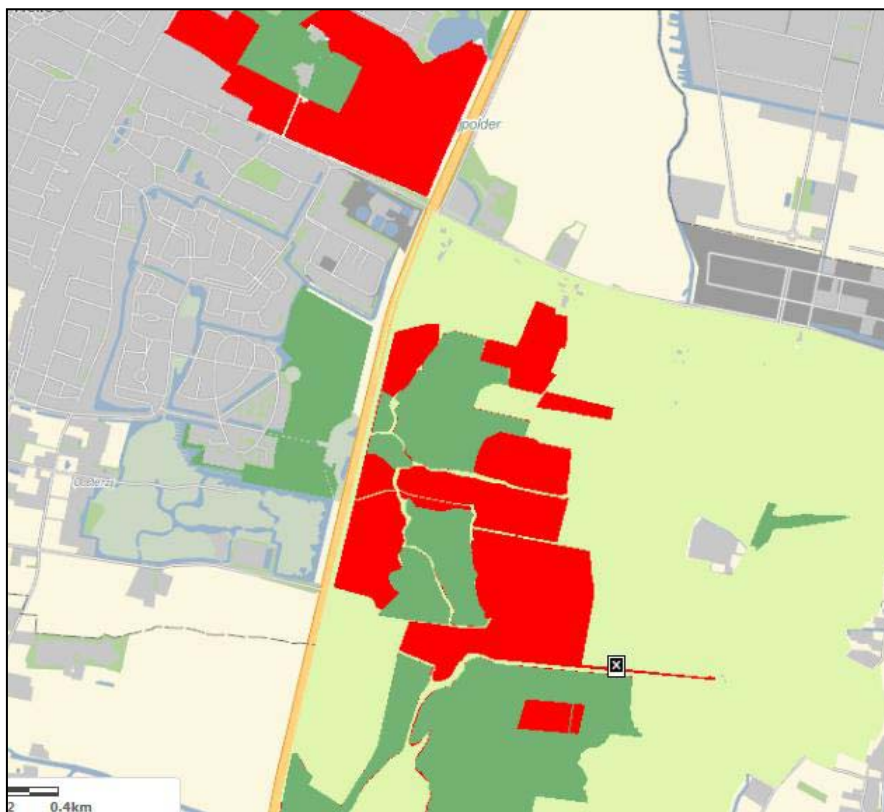
Indien fysieke maatregelen niet mogelijk zijn, of indien het te compenseren gebied niet groter is dan 3 hectare (NNN) of 5 hectare (weidevogelleefgebied) is een financiële compensatie mogelijk. Dit hoofdstuk geeft aan hoe de compensatie er uit zal zien. Bij het definitieve bestemmingsplan wordt een compensatieovereenkomst tussen de provincie Noord-Holland en de gemeente Heiloo opgenomen. Deze overeenkomst legt de in dit rapport besproken compensatiemaatregelen vast, waardoor de compensatie zeker wordt gesteld."

4.3.1 Opgave NNN

"Het Natuurnetwerk Nederland is een belangrijk instrument voor het bereiken van de biodiversiteitsdoelstellingen van het Rijk. De NNN bestaat uit bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en natuurverbindingen, die de uitwisseling van planten en dieren tussen de natuurgebieden bevorderen. Er wordt gestreefd naar een voltooiing van de NNN in 2027.

Binnen de NNN wordt ingezet op adequaat beheer van natuur- en landschapswaarden. Het einddoel is dat de NNN duurzaam is beschermd door functiewijziging en het beheer langjarig is gegarandeerd door middel van natuurbeheer. De recreatieve toegankelijkheid van het NNN wordt door de beheerder afgestemd op de mogelijkheden die er zijn. Bescherming van de natuurwaarden is hierbij het uitgangspunt. Alleen wanneer de natuurwaarden in een gebied zeer kwetsbaar zijn, kan het gebied worden afgesloten." (Bron: Natuurbeheerplan 2017)

De compensatieopgave NNN, zoals beschreven in het compensatieplan, ziet er als volgt uit: "De compensatie dient plaats te vinden in nog niet gerealiseerde delen van de NNN of aansluitend van al bestaande natuur. In onderstaande figuur is weergegeven waar nog niet-gerealiseerde NNN aanwezig is."

Nog niet verworven en ingerichte NNN (rode percelen) t.o.v. de gerealiseerde delen (groen) (Bron: Voortgangkaart per 1 januari 2016, Provincie Noord-Holland).

“Voor de NNN-compensatie zal het project gronden verwerven ten oosten van de A9 binnen de NNN begrenzing (waar nog geen natuur is gerealiseerd) of aansluitend aan de NNN begrenzing. Mogelijkheden waarop het project zich richt zijn (zie ook figuur hieronder):

- De oostelijke delen van de percelen 39 en 40 (ongeveer 2 ha). Deze percelen zijn niet begrensd als NNN;
- Het resterende deel van perceel 41, NNN begrensd (ongeveer 2,5 ha);
- De resterende delen van percelen 111, 112 en 117, NNN begrensd (ongeveer 7 ha);
- Percelen 101, 102 en 113, NNN begrensd (ongeveer 13 ha);
- Percelen 121 en 124, NNN begrensd (ongeveer 2,4 ha)
- Percelen 58 en 71 (ongeveer 8 ha, waarvan drie buiten NNN).”

Planning

“Vanuit het project worden de benodigde NNN-gronden in 2017 verworven en doorverkocht aan de provincie. De inrichting en het beheer koopt het project af conform de Uitvoeringsregeling natuurcompensatie. Het gaat hier om kosten voor basisinrichting, ontwikkelingsbeheer en uitvoeringskosten.”

Inrichting

“De compensatiegronden binnen de NNN-begrenzing zullen indien nodig worden ingericht voor het in het Natuurbeheerplan 2017 vastgelegde ambitie beheertype ‘kruiden- en faunarijkgasland’ en ‘vochtig hooiland’, of ‘vochtig weidevogelgrasland’ indien dit beter aansluit bij de naastgelegen percelen. Compensatiegronden buiten de NNN-begrenzing zullen worden ingericht gericht op het ambitie beheertype van het aangrenzende NNN-gebied.

De kosten voor de basisinrichting is afhankelijk is van het natuurype en de benodigde maatregelen, te berekenen volgens de standaardkosten zoals die in het Programma Groen zijn opgenomen, en bedragen €15.000 per hectare. (Bron: Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie provincie Noord-Holland). Met deze kosten is in de investeringsraming van het project rekening gehouden.”

Beheer

“De NNN-compensatie omvat ontwikkelingsbeheer van die natuur voor een duur van vijf jaar (conform de Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Provincie Noord-Holland).

Compensatiegronden buiten NNN-begrenzing zullen worden beheerd gericht op het ambitie beheertype.

De kosten voor het beheer is afhankelijk van het type dat beheerd wordt en wordt berekend volgens de normkosten van Subsidiestelsel Natuur en Landschapsbeheer. (Bron: Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Provincie Noord-Holland). Deze kosten bedragen voor kruiden- en faunarijkgasland (N12.02) € 230,77 per hectare en per jaar en voor vochtig hooiland (N10.02) gaat het om € 1262,88 per hectare en per jaar. (Bron: www.portaalenlandschap.nl). De uitvoeringskosten bedragen twintig procent van het totaal aan inrichtings- en beheerkosten (bron: Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie). Met deze kosten is in de investeringsraming van het project rekening gehouden.”

4.3.2 Weidevogelleefgebied

Locatie

“Voor weidevogels dient de compensatie plaats te vinden in het aangewezen weidevogelleefgebied. Dit kan middels het afsluiten van beheerpakketten, of middels inrichtingsmaatregelen ten behoeve van biotoop verbetering voor weidevogels.

Voor de compensatie van weidevogelleefgebied zoekt het project binnen aangewezen weidevogelleefgebied en bij voorkeur aansluitend aan NNN begrenzing naar een ondernemers/ondernemers die het weidevogelbeheer wil(len) uitvoeren. Het project richt zich hiervoor op het gebied ten zuiden van de Limmerdam, grenzend aan het NNN-reservaat van Landschap Noord-Holland. Lukt het niet hiervoor een ondernemer/ondernemers te vinden, dan zal voor deze compensatie een bijdrage aan de provincie Noord-Holland ter beschikking worden gesteld conform de Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland.”

Planning

“De beheerpakketten worden binnen twee jaar na start uitvoering afgesloten. Mocht dat niet mogelijk zijn (doordat er geen geschikte grond en/of geen beschikbare partij is), dan wordt de compensatie financieel gerealiseerd door middel van het storten van geld in het groenfonds van de provincie, conform de Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland. Het gaat hier om beheers- en uitvoeringskosten. De beheerkosten bedragen € 15.953 per hectare en de uitvoeringskosten zijn twintig procent van de beheerkosten. De provincie zal dan op een andere

plek binnen weidevogelleefgebied beheerpakketten afsluiten. Hiermee is in de investeringsraming van het project gehouden."

Beheer

"In het weidevogelbeheer zal rekening worden gehouden met een jaarlijkse rustperiode in de nestfase waarin agrarische werkzaamheden niet zijn toegestaan van 1 april tot en met 15 juni. Het project betaalt dit beheer voor een periode van 30 jaar."

4.3.3 Conclusie compensatieopgave NNN en weidevogelleefgebied

"Als gevolg van de aansluiting is sprake van ruimtebeslag en een toename van verstoring in NNN en weidevogelleefgebied. Op basis van de omvang van het verstoord areaal en de mate van aantasting is vervolgens met behulp van de Uitvoeringsregel natuurcompensatie (Provincie Noord-Holland, 2014) de compensatieopgave bepaald. Voor de nieuwe aansluiting van de A9 bij Heiloo dient de provincie Noord-Holland 17,2 ha (waarvan 5,48 ha NNN en 11,72 ha weidevogelleefgebied) te compenseren. Deze compensatie is conform de Uitvoeringsregel compensatie natuur en recreatie (Provincie Noord-Holland, 2014) nader uitgewerkt in het een compensatieplan (zie hoofdstuk 6). Daarbij is aangetoond dat de aansluiting van groot openbaar belang is en dat er geen reële/aanvaardbare alternatieven voor de aansluiting voorhanden zijn die tot minder effecten op de NNN en weidevogelleefgebied leiden (hoofdstuk 3)."

4.4 Mitigerende maatregelen Wet Natuurbescherming

Uit onderzoek is geconcludeerd dat de volgende maatregelen genomen moeten worden om de beschermde soorten in habitat te compenseren. Hieronder staan ze opgesomd: (Bron: concept Mitigatieplan A9 Heiloo):

Algemeen:

- Voer werkzaamheden in watergangen zoveel mogelijk uit in de maanden september-oktober (dat wil zeggen na de voortplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen en amfibieën). Werk in ieder geval bij een watertemperatuur boven de 5 °C en wanneer er geen sprake is van ijsvorming.
- Bij het dempen van watergangen en graafwerkzaamheden dient altijd in één richting gewerkt te worden, richting open water/verbindingen. Hierdoor kunnen dieren (zowel op het land als in het water) de werkzaamheden ontvluchten.
- Laat terreindelen die gehandhaafd blijven zoveel mogelijk met rust.
- Let vanuit de algemene zorgplicht tijdens de werkzaamheden continu op de aanwezigheid van al dan niet beschermde planten en dieren. Bij aantreffen van dieren en planten moet worden voorkomen dat deze gedood, verwond of (bij planten) onnodig aangetast worden. In het geval dat een ingreep toch samenvalt met de aanwezigheid van beschermde soorten, neem in overleg met de ecooloog passende maatregelen of zoek naar een andere oplossing.
- Voer de werkzaamheden buiten de gevoelige periode van de verschillende beschermde soorten.

Vleermuizen

- De onderdoorgang bij de Moersloot dient minimaal 1,5 meter hoog en 6 meter breed te zijn, daarnaast mag er geen uitstraling van licht naar het wateroppervlak optreden.
- Er worden vervangende verblijfplaatsen voor de ruige dwergvleermuis opgehangen.
- Extra uitstraling van licht naar de bomenrij ten noorden van de Kanaalweg moet worden voorkomen.

Noordse woelmuis

- Faunapassage ter hoogte van de Moersloot, in de vorm van looprichels aan weerszijden van de watergang. De looprichels hebben een breedte van tenminste 50 cm, verder moet

er tussen de looprichel en het plafond tenminste 60 cm ruimte zitten, voor het gronddek moet 3 tot 5 cm worden aangehouden.

- Aanleg biotoop noordse woelmuis in waterberging (in de vorm van een eilandje en natuurvriendelijke oevers).

Waterspitsmuis

- Verbetering van het leefgebied, door beheer te optimaliseren van perceelranden langs het restant van de Limmertocht en/of de 'Die'. Hierbij dienen brede rietlanden en uitbundige watervegetatie in stand te worden gehouden.

Bittervoorn

- Wegvangen van de aanwezige bittervoorns en zoetwatermossels ter plaatse van te dempen watergangen.

Bittervoorn, noordse woelmuis en waterspitsmuis

- Aanleg van natuurvriendelijke oevers ten behoeve van de bittervoorn, noordse woelmuis en waterspitsmuis.

Broedvogels

- Kap van bomen en opgaande vegetatie buiten het broedseizoen. Indien werken in het broedseizoen niet voorkomen kan worden, dan dient de vegetatie buiten het broedseizoen te worden verwijderd, zodat de het plangebied ongeschikt wordt gemaakt om te broeden. Houd resterende vegetatie kort tijdens het broedseizoen. Start de overige werkzaamheden minimaal buiten het broedseizoen. Hierdoor wordt het gebied verstoord, waardoor het ongeschikt wordt voor weidevogels.

Flora

- Indien de aanwezige beschermde flora aanwezig is in het plangebied, dan dienen de individuen worden uitgegraven en verplaatst naar geschikt habitat in de directe omgeving waar geen werkzaamheden staan gepland.

Rugstreeppad

- Controleer tijdens de werkzaamheden regelmatig of de rugstreeppad in het plangebied aanwezig is en voorkom tijdens de werkzaamheden dat (onbewust) geschikte voortplantingswateren ontstaan (ondiepe plassen).
- Bij aanwezigheid van individuen dienen maatregelen te worden getroffen om het verwonden en/of doden van individuen te voorkomen.

Nederlands Natuurnetwerk en weidevogelgebied

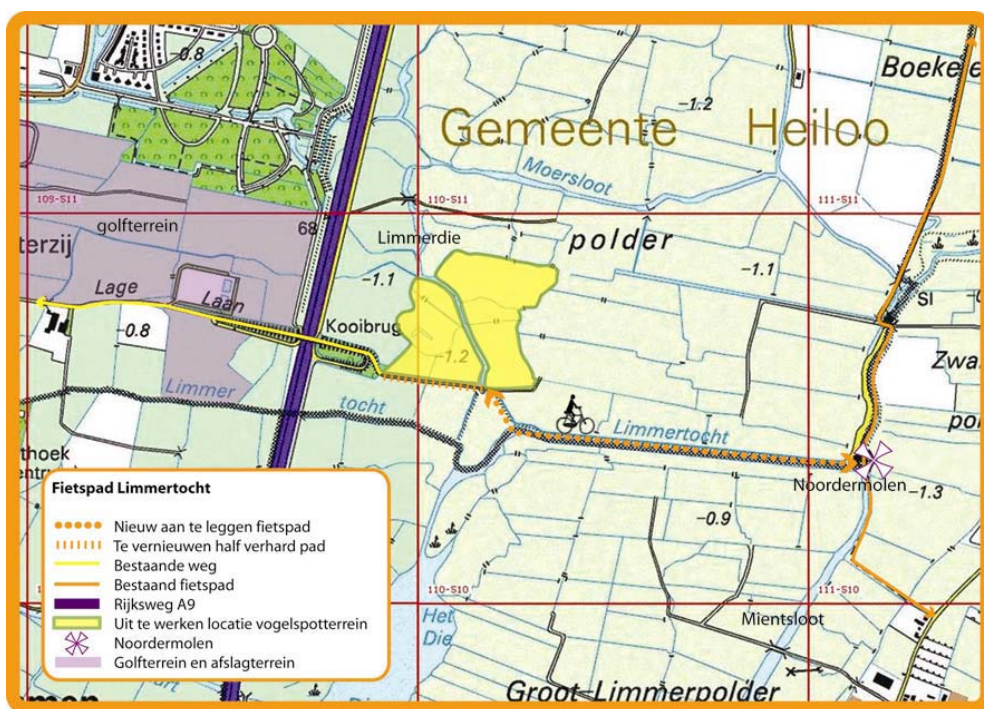
- Voorkomen van uitstraling van licht door koplampen in het NNN en weidevogelleefgebied ter hoogte van rotonde Kanaalweg en Aansluiting Lagelaan/Kooibrug, door bijvoorbeeld opwerpen van een aarden wal, aanbrengen haagbeplanting of plaatsen van zogenaamde lamellen op vangrail. Deze maatregelen conflicteren met de beeldkwaliteit en het benadrukken van de landschappelijke structuur. Hiernaar zal nader onderzoek moeten plaatsvinden.
- Voorkomen van lichtuitstraling van lichtmasten in het NNN en weidevogelleefgebied, bijvoorbeeld door toepassing van aangepaste armaturen of diervriendelijke verlichting.
- Compensatie verlies NNN weidevogelgebied vanwege ruimtebeslag als gevolg van geluidsverstoring.

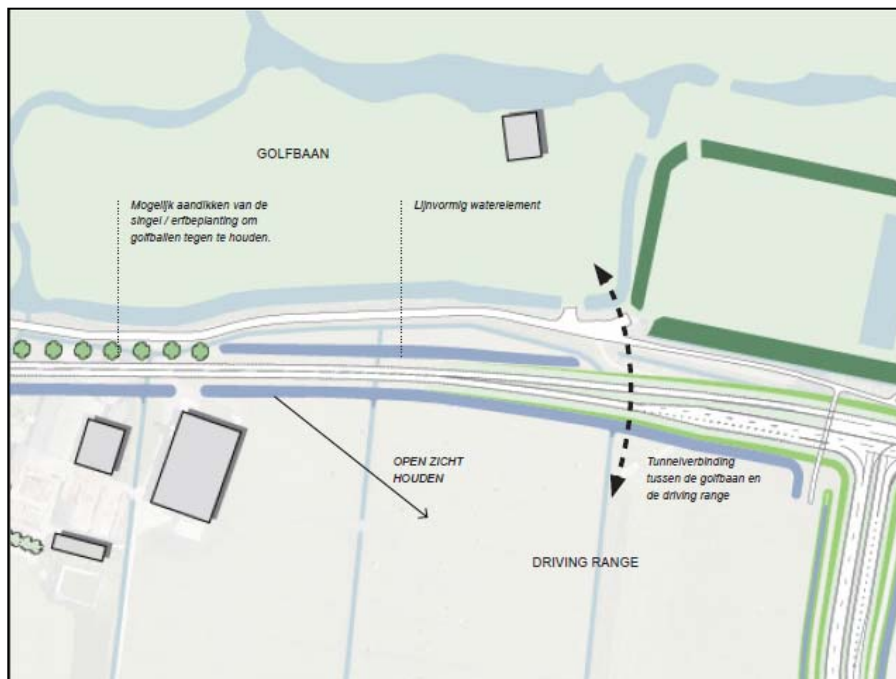
4.5 Realisatie fiets(wandel)verbinding Heiloo – Akersloot

Al ruim tien jaar bestaat de wens om een voet- en fietsverbinding te realiseren van Heiloo naar Akersloot langs de Limmertocht. Nu bij de definitieve aanleg van de afslag A9 kan deze kans worden gerealiseerd. Er is een concept plan van aanpak geschreven waarin de realisatie van deze verbinding verder wordt uitgewerkt. Kritische succesfactor is wel dat er overeenstemming moet komen met een particulier grondbezitter over toegang tot of overgaan van eigendom van een stukje land tussen de A9 en de Limmerdijk. De gesprekken die tot op heden zijn gevoerd hierover zijn positief geweest. Definitieve overeenstemming moet nog worden bereikt. Zodra het plan van aanpak definitief is en goedgekeurd is door de regiegroep Nieuwe Strandwal wordt het ter instemming aangeboden aan het college van B&W.

Het nieuwe fietspad maakt geen onderdeel uit van het bestemmingsplan aansluiting A9.

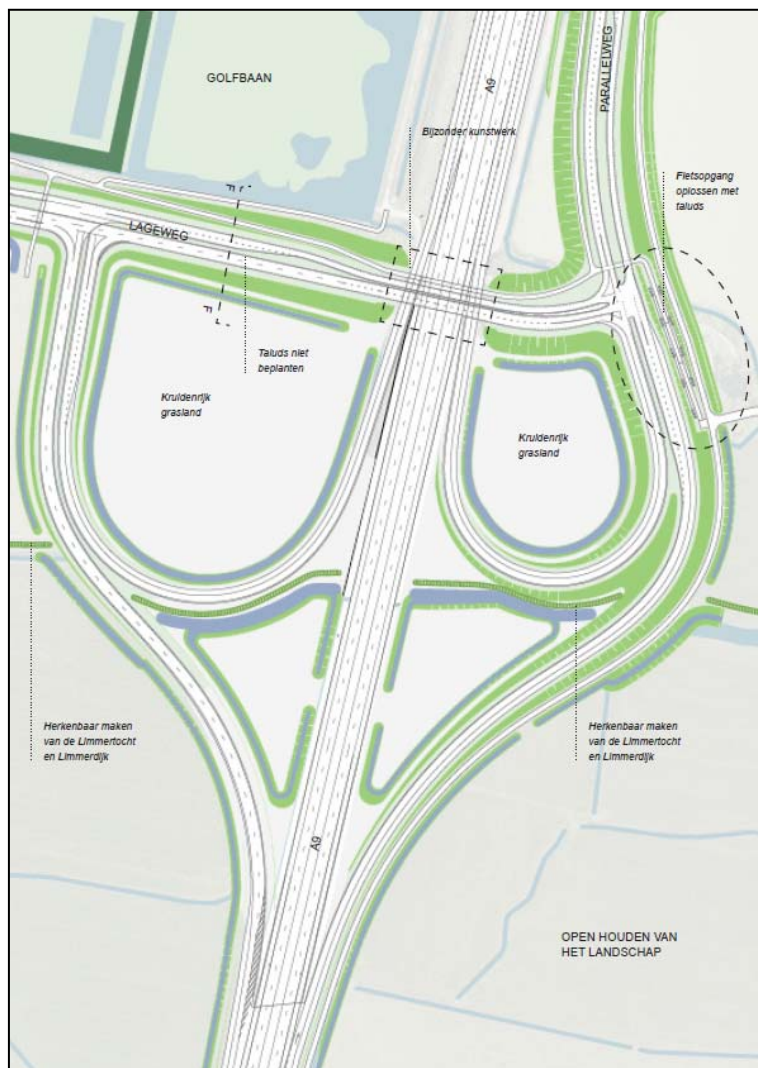
Op de figuur hieronder is het toekomstige gewenste tracé te zien. De figuur komt uit een rapportage uit 2006.

Nieuwe Lagelaan tussen Oosterzijweg en de A9 deel 2

- Boomstructuur langs de weg voor vleermuizen.
- Open landschap ervaren

Klaverblad

- Taluds ingezaaid met bloemrijk gras voor vlinders en bijen.
- Binnenkant klaverblad wordt kruidrijk grasland
- Geen hoge beplanting

6. Groenproject Zandzoom

6.1 Groenopgave

Over de groenopgave in Zandzoom is in november 2016 een memo geschreven. Hierin staan de minimaal en maximaal wettelijke eisen voor het realiseren van groen en ecologie in de wijk Zandzoom. Als belangrijke aanbeveling is de volgende genoemd:

“Tijd inruimen om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor het creëren van verbindingzones en daarbij de inventarisatie van fysieke knelpunten. Hierbij moet gekeken worden waar concreet ruimte gereserveerd moet worden voor groen. Met deze handvatten kan in contact getreden worden met ontwikkelende partijen.”

Samenvattend uit het memo kan de groenopgave als volgt worden benoemd:

Cultuurhistorische onderlegger landschap

- Behoud en versterk de groene zoom en breid deze uit ter hoogte van de nieuwe wijken Zandzoom en Zuiderloo met bosschages en bomenlanen.
- De oude cultuurhistorische houtsingels dienen behouden te blijven.
- Historische linten dienen versterkt en behouden te worden. Dit zijn zeer belangrijke noord-zuid verbindingen in het groene netwerk.
- Groene buffer als element in het landschap goed uit laten komen. Dit houdt in het laten terugkeren van het ‘Loo’ van Heiloo. Oftewel het bos dat altijd zo kenmerkend is geweest voor de strandwal.

Groene zone langs Vennewatersweg en Ypesteinerlaan

- Groene zone langs de Vennewatersweg en Ypesteinerlaan dient een ecologisch en recreatieve invulling te krijgen. Deze zone verbindt de Neggen en het Oosterbos. Onderzocht moet worden of er ruimte is om deze zone ruim op te zetten waar mogelijk. Het minimale dat moet gebeuren is de genoemde wegen ‘zwaar’ in de bomen te zetten. Met name de vleermuizen hebben een zo goed als gesloten groene bomenlaan nodig om te komen van A naar B. Zwaar in de bomen houdt in aan beide zijde van de weg minimaal twee rijen bomen en daar waar ruimte is meer bomen met eventueel onderbeplanting toe te passen. Zoals langs de Zeeweg bij de entree van Heiloo vanuit Egmond.

Natte corridor Zandzoom

Natte corridor in Zuid flank dient als verbindingzone voor de leefgebieden van de rugstreeppadden aan de oost en westkant van het plangebied. De strandvlakten dienen ecologisch met elkaar verbonden te worden om een meerwaarde te creëren in flora en fauna habitat. Dit geldt voor alle flora en fauna. Een natte corridor houdt niet in dat er een slotenpatroon moet komen maar een ‘verbindingsweg met schuilgelegenheid en af en toe een poel of natte greppel’.

Actie: In het IPOR(inrichtingsplan openbare ruimte) dat nu wordt opgesteld concrete inrichtingsprincipes opnemen voor het gebied Zandzoom om de groen- en ecologische structuur te optimaliseren.

6.2 Ecologische verbindingzones

In het ‘Stedenbouwkundige visie en beeldregieplan Zandzoom Heiloo, voor wie groen koestert’ van 16 augustus 2016 staan de volgende drie ecologische verbindingen benoemd waar rekening mee moet worden gehouden bij de inrichting van het gebied:

1. Aan de noordkant van Zandzoom komt een lijnvormige landschapselement van west naar oost. De bestaande houtwal wordt aangevuld en vormt een lineaire groenstructuur. Samen met een greppel zijn zij onderdeel van de ontwikkeling van de naastliggende woongebieden en worden voldoende breed om dieren over en weer te laten bewegen. Deze groene buffer is tevens een ruimtelijke grens tussen Zuiderloo, met haar dorpse karakter en het landelijk ingerichte Zandzoom.
2. Tussen de Kapellaan, afrit A9 (Lagelaan) en Limmen zorgt de groene buffer voor een robuuste verbinding tussen het gebied rondom het Alkmaardermeer, de kust en het Oer-ij. Bij het inrichten van deze zone worden ecologische verbindingzones als uitgangspunt genomen. Dit leidt, in combinatie met woonmogelijkheden in een lage dichtheid, tot een aaneengesloten ecologisch netwerk. De inrichting van dit gebied zal in samenspraak met de groenbeleidsmedewerker worden vastgelegd.
3. Om het groene raamwerk compleet te maken wordt de groene noord- zuid verbinding van het Heilooër Bos naar het kapelbos, langs de groene linten afgemaakt. De cultuurhistorische groenstructuren worden aangevuld met bomen met of zonder onderbegroeiing, voor een gevarieerd, landschappelijk beeld. De groene structuur mag onderbroken worden met een maximale breedte van 30 meter.

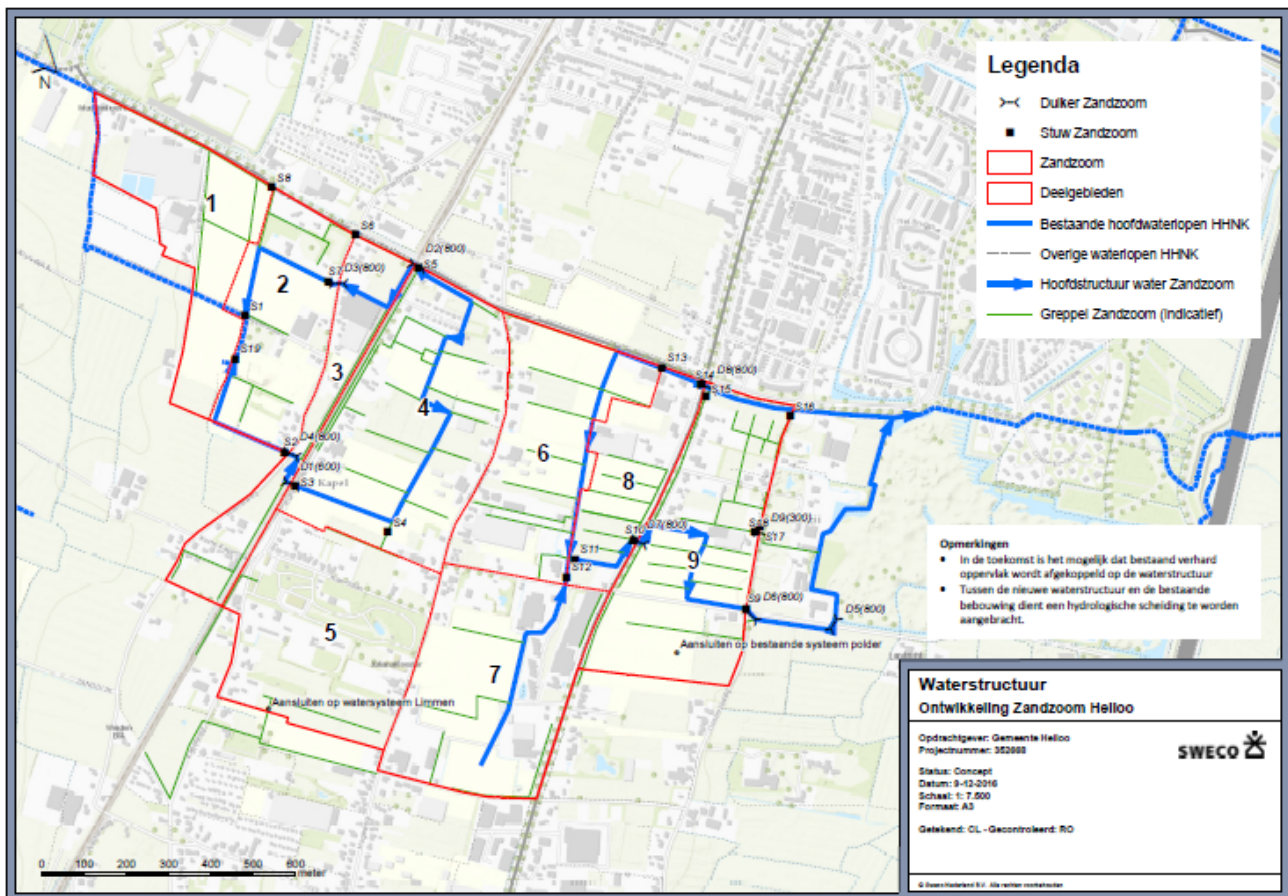

Deze benoemde verbindingen worden verder uitgewerkt in het IPOR.

De laatste ontwikkeling met betrekking tot natuur in Zandzoom is dat er opdracht is gegeven om een onderzoek te doen naar de consequenties voor de natuur bij een verhoging van het aantal woningen van 700 naar 1100 in Zandzoom. Met name gericht op het habitat van vleermuizen. Als deze consequenties bekend zijn zal daarop worden geacteerd door een zo goed mogelijke compensatie te bieden in het gebied.

6.3 Verbinding groengebied Zandzoom met omliggend landschap

In de omgeving van Zandzoom zijn er veel ontwikkelingen gaande. Dit biedt kansen om de groenvisie van Heiloo, het versterken van de groenstructuur te zuiden van Heiloo, te realiseren. Binnen het project Nieuwe Strandwal wordt geborgd dat alle ontwikkelingen afgestemd worden met elkaar. Hierdoor wordt er een zo optimaal mogelijke groen- en ecologische structuur gerealiseerd. Om deze structuur nog robuuster te maken wordt ze daar waar mogelijk gekoppeld aan de waterstructuur in het gebied. Hierna is in concept de toekomstige waterstructuur van Zandzoom weergegeven.

6.4 Zandzoom Castricum

Op het grondgebied van de gemeente Castricum staat een ruim opgezette woonwijk met een groen karakter gepland. Dit sluit aan bij de visie van de gemeente Heiloo over het gebied. Belangrijk is een robuuste groenstructuur die ook de gemeentegrens overgaat. Daarom worden de woningbouwplannen van de gemeente Castricum goed afgestemd met die van Heiloo.

Actie: stedenbouwkundige visie en inrichting van Zandzoom Castricum en Zandzoom Heiloo naast elkaar leggen om een kwalitatief goede groenstructuur te creëren.

7. Betrokken partijen

Buiten de direct betrokken instanties die de ONS (overeenkomst Nieuwe Strandwal) zijn aangegaan zijn er andere partijen die een belangrijke rol spelen bij het realiseren van groenprojecten.

7.1 Kwaliteitsteam

Er is een kwaliteitsteam in het leven geroepen waarin de belangrijkste betrokken partijen een lid afvaardigen dat ruime ervaring heeft op het gebied van ruimtelijke kwaliteit.

Het kwaliteitsteam:

- heeft samen met de regiegroep Nieuwe Strandwal een kwaliteitsprotocol opgesteld aan de hand waarvan het kwaliteitsteam gaat toetsen en vervolgens aan de regiegroep zal adviseren;
- toetst aan de hand van het kwaliteitsprotocol de plannen/voorstellen van partijen als bedoeld in artikel 3.2 sub c van het protocol en adviseert desbetreffende partij daaromtrent;
- de uitgebrachte adviezen van het kwaliteitsteam zijn zwaarwegend.

Dat wil zeggen: niet bindend, maar ook niet vrijblijvend. Het is in eerste instantie aan de regiegroep om te bepalen hoe met de adviezen wordt omgegaan in het geval het kwaliteitsteam en de partij aan wie het kwaliteitsteam heeft geadviseerd een geschil hebben over de inhoud van het advies. De stuurgroep besluit over onderwerpen/adviezen waarover in de regiegroep geen consensus wordt bereikt (zie Protocol Kwaliteitsteam).

Het kwaliteitsteam heeft de volgende plannen onlangs beoordeeld:

1. - *Plan van aanpak Versterking groengebied ten oosten van de A9 (oktober 2016)*
2. - *Plan van aanpak fietspad over de A9 en langs Limmertocht (mei 2016)*
3. - *Plan van aanpak natuur (oktober 2016)*

Het Kwaliteitsteam heeft positief geoordeeld over de plannen van aanpak. Citaat: *“Ze geven goed inzicht in wijze waarop het integrale groenprogramma aan de oostzijde van A9 en de projecten Fietspad over de A9 en NNN realisatie zullen worden aangepakt. Het Kwaliteitsteam heeft nog wel een aantal aanbevelingen en suggesties.”*

Deze aanbevelingen en suggesties staan in het advies dat is opgenomen in bijlage 1 bij deze memo. De aanbevelingen en suggesties worden zoveel als mogelijk ingebed in de ontwerpen en visies in het project Nieuwe Strandwal.

7.2 Landschap Noord-Holland

Een van de aanbevelingen uit het advies van het kwaliteitsteam was *“Stem goed af met Landschap Noord-Holland en zorg dat de plannen goed aansluiten bij reeds bestaande ideeën en plannen van deze organisatie.”*

Voor de duidelijkheid is het goed te noemen dat Landschap Noord-Holland(LNH) de volgende, zelf omschreven, houding heeft ten aanzien van de realisatie van de afslag A9: *“Landschap heeft in het verleden altijd aangegeven geen voorstander te zijn van een nieuwe afslag van de A9 op deze locatie, maar dat we wel bereid zijn constructief mee te denken wanneer de besluitvorming over een afslag afgerond zou zijn.”*

In navolging hiervan heeft LNH geholpen, de in de vorige paragraaf genoemde plannen van aanpak, tot stand te brengen. Zo is het een samenwerking geworden tussen provincie, gemeenten Castricum en Heiloo en Landschap Noord-Holland.

In deze paragraaf wordt kort opgesomd welke globale plannen of aandachtspunten Landschap Noord-Holland heeft in het gebied voor zover bekend. Een verdiepingsslag om concrete uitvoeringsprojecten vorm te geven gaat georganiseerd worden.

Aaneensluiting en uitbreiden van reservaten

Aan de oostkant van de A9 ligt reservaatgebied. Op dit moment zijn nog niet alle delen daarvan ideaal verbonden met elkaar. LNH ziet daarin een kans nu de afslag A9 wordt gerealiseerd. Op kleine schaal is er een verbinding te creëren, maar het uitbreiden van het reservaatgebied op grote schaal zit er niet in. De compensatieopgave van teloor gegaan weidevogelleefgebied is zeer klein doordat de parallelweg zo dicht tegen de A9 is geprojecteerd en het klaverblad zo klein mogelijk is gemaakt.

Vergroten toegang en excursiemogelijkheden

Een positief gevolg van de komst van de afslag is wel dat de kans om het gebied meer toegankelijk te maken kan worden benut. Door de komst van een fietspad tussen Heiloo en Akersloot gaan meer recreanten genieten van de cultuurhistorie die het gebied heeft en de aanwezige flora en fauna. Daarbij is een wens van LNH om meer aan informatie en educatie te doen. Zij zien een kans in het uitbreiden van de excursiemogelijkheden en het plaatsen van informatieborden.

Vogelkijkpunt realiseren nabij de historische eendenkooi

Een concrete wens waar in het verleden al een plan van aanpak voor geschreven is door LNH is het realiseren van een locatie waar de natuurgerichte recreant het landschap en de vogels kan observeren. Het ideaal beeld dat wordt geschetst is een plek waar een informatiepaneel staat dat het verhaal van het landschap vertelt en een weidemolen die verwijst naar de cultuurhistorie. Ook dit idee gaat opnieuw worden besproken om te kijken of de wens er nog is en of het haalbaar is.

7.3 Groenspoor Heiloo-Castricum

Het natuurnetwerk is voor provincie Noord-Holland de basis voor het behoud en herstel van de biodiversiteit. Maar alleen het natuurnetwerk is voor behoud en herstel van de biodiversiteit in Noord-Holland niet voldoende. Provincie Noord-Holland zoekt daarom middels de aanpak Groen Kapitaal naar mogelijkheden om ook buiten het Natuurnetwerk de biodiversiteit te behouden en ontwikkelen. Er wordt gezocht naar bestaande en nieuw te ontwikkelen “natuurcombinaties” die naast versterking van natuur ook andere maatschappelijk/ economische doelen dienen. Provincie Noord-Holland inventariseert op dit moment welke mogelijkheden er zijn voor het ontwikkelen van een fijnmazig natuurnetwerk: het Groenspoor Noord-Holland. De eerste inventarisatie vindt plaats in de omgeving Heiloo en Castricum.

In dit natuurnetwerk wordt niet alleen de infranatuur langs wegen, waterwegen en spoorwegen meegenomen, maar ook het openbaar groen, groene burgerinitiatieven en particuliere tuinen. Dieren gebruiken het gemeentegroen en het privégroen als 'stapsteen' om van de ene groene zone in de andere te komen. De particuliere tuinen zijn daar nog niet zoveel bij betrokken, maar imposant potentieel. Interessant op dit vlak zijn bijvoorbeeld initiatieven als de regenwatertuin, tuinreservaten, “tegel eruit plant erin” en Vereniging Groei en Bloei.

Binnen Groenspoor wordt dus gezocht naar antwoorden op de vraag of, en op welke manieren, lokale ideeën en initiatieven gebundeld en verbonden kunnen worden met infranatuur en openbaar groen. Waar kunnen gezamenlijk “groensporen” aangelegd worden die de biodiversiteit vergroten en die aansluiten bij sociaaleconomische doelen, of bij maatschappelijke thema's als duurzame

recreatie of duurzame voedselproductie? Zijn er plekken/routes waar we via een win-win veel effect kunnen bereiken?

Na een aantal netwerkbijeenkomsten van groen gerelateerde partijen is een aantal ideeën gevormd. Op dit moment worden die ideeën concreet gemaakt en verder uitgewerkt. Voorbeelden zijn een fruitbomenroute, een gezonde en biodiverse fietsroute voor scholieren en het maken van een landgoederenroute. Het laatste idee is als voorbeeld er even uitgepikt.

Projectvoorstel:	Aanleg brug om landgoederenroute uit te breiden
Doelstelling:	Landgoederen (Willibrordes/Ypestein, Ter Coulster en Nijenburg) met elkaar verbinden door wandelroutes. Hiervoor is de bouw van een brug over De Karremelvijver onderdeel van De Die nodig.
Doelen:	Financiering van een brug om de recreatie te bevorderen in het Nieuwe Strandwalgebied en De Die beter zichtbaar en beleefbaar te maken.
Initiatief van:	Groenspoor Noord Holland onderdeel van het project Groenkapitaal van de provincie.
Betrokken partijen:	Eigenaar Ter Coulster (B. van de Feen de Lille), Recreatieschap NH, Hoogheemraadschap HNK, gemeente Heiloo

7.4 Overige betrokkenen

Op diverse manieren worden andere belanghebbenden bij de projecten betrokken. Op regelmatige basis worden er informatieavonden georganiseerd waarbij plannen worden gedeeld en feedback wordt gevraagd.

Er is concreet geprobeerd om een “groentafel” op te zetten binnen het project A9. De bedoeling was groen gerelateerde partijen bij elkaar te brengen om informatie en kennis met elkaar te delen. Op deze manier is een kans geboden om op een positief kritische manier mee te werken en denken met de landschappelijk inpassing van de nieuwe afslag A9. Helaas is dit niet van de grond gekomen omdat een aantal partijen weigerde op de uitnodiging in te gaan.

Mede naar aanleiding hiervan is er in verschillende setting in kleinschaliger overleg gesproken met betrokken instanties of partijen.

Ook wordt er door de provincie en gemeente gecommuniceerd via nieuwsbrieven waarin de op dat moment relevante onderwerpen worden behandeld.

8. Wat staat ons de komende tijd te doen

Nu realisatie van de afslag en de woningbouw in Zandzoom steeds dichterbij komen worden de mogelijkheden om groen te realiseren steeds concreter. De landschappelijk inpassing van de A9 in het landschap, de natuurcompensatieopgave, de recreatieve kansen, het opwaarderen van de groenstructuur en het realiseren van een betere ecologische verbinding tussen gebieden kunnen nu als concrete uitvoeringsopgave gezien worden. Ook zullen zich nog vele kansen gaan voordoen om nieuwe groenprojecten op te starten. Afhankelijk van de voortgang van de woningbouw en daarmee samenhangend het vullen van het groenfonds worden groenprojecten uitgevoerd. Eerst wordt er een plan van aanpak geschreven voor een (deel)project. Dat wordt vervolgens ter besluitvorming aangeboden aan het college van B&W en/of de gemeenteraad. Na goedkeuring wordt het project verder uitgewerkt en op de betreffende afdeling ondergebracht.

Hieronder een lijst van acties die opgepakt gaan worden.

	Onderwerp:	Team binnen werkorganisatie BUCH:
Groenfonds		
1.	Prognose groenfonds laten maken. Belangrijk voor de realisatie van projecten is de financiering. Een prognose van de woningbouw in relatie tot het groenfonds moet daarom gemaakt worden.	Financiën
2	Groenfonds plan: Technisch uitwerken tracé fietspad Limmertoct. Voor de realisatie van het fietspad wordt een plan van aanpak geschreven. Doel is de gesprekken af te ronden over een perceel grond dat nodig is voor het fietspad en dan het plan van aanpak definitief te maken en ter instemming aan te bieden. Daarna wordt er een uitvoeringsplan gemaakt waarin de realisatie concreet wordt en deze voorbereid kan worden en in de planning wordt gezet.	CW&V (civiele werken en verkeer)
Algemeen		
4	Gevolgen nieuwe natuurwetgeving in kaart brengen voor plangebied Memo opstellen waarin het gehele plangebied Nieuwe Strandwal tegen het licht van de nieuwe natuurwetgeving is gehouden. Deze memo ter informatie aanbieden aan college en raad.	Ruimtelijke Ontwikkeling/ CW&V
Landschappelijk inpassing A9		
5	Plan van aanpak maken voor groeninrichtingsplan Nieuwe Lagelaan De groeninrichting die in het Beeldkwaliteitsplan A9 is opgenomen dient verder te worden gedetailleerd en gekoppeld aan de directe omgeving. Onderdelen moeten nog verder worden onderzocht en afgestemd met betrokken partijen.	Projectorganisatie A9/CW&V Beleid
6	Plan van aanpak maken voor groeninrichtingsplan parallelweg en aansluiting Kanaalweg De groeninrichting die in het Beeldkwaliteitsplan A9 is opgenomen dient verder te worden gedetailleerd en gekoppeld aan de directe omgeving. Onderdelen moeten nog verder worden onderzocht en afgestemd met betrokken partijen.	Projectorganisatie A9/CW&V Beleid

7	Uitwerken project ideeën van Landschap NH met betrokkenen Landschap NH heeft diverse wensen in het gebied van de afslag A9. Eerder in deze memo zijn deze wensen globaal benoemd. Het is zaak om van wensen concrete projecten te maken in samenwerking met de juiste betrokkenen.	<i>CW&V Beleid</i>
Zandzoom		
8	Groenstructuur Zandzoom Castricum en Heiloo verbinden Stedenbouwkundige visie en inrichting van Zandzoom Castricum en Zandzoom Heiloo naast elkaar leggen om een kwalitatief goede groenstructuur te creëren.	<i>CW&V Beleid</i>
9	Inrichtingsprincipes groen opnemen in Handboek In het IPOR(inrichtingsplan openbare ruimte) concrete inrichtingsprincipes opnemen voor het gebied Zandzoom om de groen- en ecologische structuur te optimaliseren.	<i>CW&V</i>
Groenspoor		
10	Groenspoor idee: onderzoek naar mogelijkheden doortrekken De Die Diverse betrokken partijen hebben het idee geopperd om het doortrekken van De Die verder te onderzoeken. Binnen het project Groenspoor gaat de ideevorming verder. Zodra het concreter wordt en mogelijk in het groenfonds opgenomen kan wordt er een plan van aanpak gemaakt.	<i>Groenspoor i.s.m. CW&V</i>
11	Groenspoor idee: onderzoek naar 'gezonde schoolfietsroute' Dit is een idee ontstaan bij twee scholen. In het Groenspoor programma is hier heel positief op gereageerd en wordt nu de onderzoeksvraag scherper gemaakt en de opdracht tot onderzoek gegeven op het Kennis café Groenspoor dat zeer binnenkort gaat plaatsvinden.	<i>Groenspoor i.s.m. CW&V</i>

9. Tot slot

Dit memo geeft inzicht in alle belangrijke onderwerpen die spelen en aspecten die van toepassing zijn op het programma Nieuwe Strandwal kort de revue te laten passeren. Het memo is bedoeld als overzicht van de huidige situatie, datgene dat gaat veranderen of invloed heeft op het gebied en een doorkijk naar hoe nu verder.

Over de voortgang van de groenprojecten Nieuwe Strandwal gaat regelmatig geïnformeerd worden. In de vorm van het aanbieden van een plan van aanpak of memo met daarin de stand van zaken.

Voor meer informatie kunt u via de griffie terecht met vragen bij de coördinator groenprojecten Nieuwe Strandwal, de heer Sander Verhaar, Beleidsadviseur groen bij domein Civiele werken & Verkeer, team Beleid.

BIJLAGE 1: ADVIES KWALITEITSTEAM

Aan de leden van de Regiegroep Nieuwe Strandwal

Geachte leden,

Met interesse hebben we op 9 december 2016 onderstaande plannen besproken:

- *Plan van aanpak Versterking groengebied ten oosten van de A9 (oktober 2016)*
- *Plan van aanpak fietspad over de A9 en langs Limmertocht (mei 2016)*
- *Plan van aanpak natuur (oktober 2016)*

Het Kwaliteitsteam positief over de voorliggende plannen van aanpak. Ze geven goed inzicht in wijze waarop het integrale groenprogramma aan de oostzijde van A9 en de projecten Fietspad over de A9 en NNN realisatie zullen worden aangepakt.

Het Kwaliteitsteam heeft nog wel een aantal aanbevelingen en suggesties.

Plan van aanpak Fietspad over de A9 en langs Limmertocht

1. Maak beter inzichtelijk hoe het voor het langzaam verkeer (fietsers/wandelaars/landbouwverkeer) de A9 passeert en vervolgens aan de andere zijde aansluit op de parallelweg en het fietspad langs de Limmertocht.
2. Geef in het PvA / de onderbouwing van het plan goed aan dat het wat betreft de Limmerdam gaat om een Middeleeuwse dam, met een belangrijke historische betekenis voor de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis van Noord Kennemerland. Het is een van de oudste dammen van Nederland.
3. Onderzoek de mogelijkheden om ook het resterende (slingerende) stukje van de Limmerdam, tussen waar nu de aansluiting van het fietspad op de dijk is gedacht en de A9, recreatief kan worden benut (zie bijlage). Dit zou zelfs een terugvaloptie kunnen zijn wanneer de aankoop van de benodigde terreinen voor de nu voorziene route niet slaagt.
4. Zorg dat de fietsverbinding zo smal is en een dusdanige halfverharding heeft dat gebruik door bijv. scooters wordt ontmoedigd.
5. Zorg dat het gebruik van de fietsroute door paarden beperkt blijft / wordt ontmoedigd, maar zorg wel voor een (smalle) loopstrook voor paarden in de berm, zodat de verharding niet stukgelopen wordt als ruiters er gebruik van maken.
6. Geef in het PvA ook aan welke producten verwacht worden, zoals bijv. een goed ruimtelijk ontwerp, inclusief profieltekening van het fietspad, bermen en taluds en benodigde kunstwerken.
7. Zorg dat de fietsverbinding langs de Limmertocht zo snel mogelijk wordt aangelegd, vooruitlopend over de aanleg van de A9. Ook in de huidige situatie kan deze verbinding al een belangrijke recreatieve meerwaarde betekenen en een onderdeel uit gaan maken van het fietspadennetwerk/recreatieve knooppunten.
8. Ontwerp en aanleg van het fietspad dienen goed afgestemd te worden met Landschap Noord-Holland.

Plan van aanpak Versterking Groengebied en Plan van aanpak Natuur

1. Kies bij de inrichting van de restruimtes in de nieuwe aansluiting A9 voor een inrichting die aansluit bij de weidevogeldoelstellingen in het gebied ten oosten van de A9. Dit betekent o.a. het voorkomen van hoog opgaande beplanting (i.v.m. met roofvogels). Ook landschappelijk gezien sluit een dergelijke richting beter aan bij de openheid van de voormalige strandvlakte.

2. Poelen voor amfibieën in de overhoeken binnen de aansluiting behoren ook tot de mogelijkheden, maar deze moeten dan wel in relatie staan met het water in de omgeving (geen afgesloten gebied). Het is echter wenselijker om de beschikbare financiële middelen in te zetten voor de versterking van de natuurwaarden in het landschap, dan te gebruiken voor de inrichting van de aansluiting.
3. Zorg dat de natuur in oost-westrichting meer betekenis krijgt, in aansluiting op het gebied aan de westzijde van de A9
4. Onderzoek waar natuur langs waterlopen in het gebied nog kan worden versterkt voor diverse doelsoorten en maak daarbij gebruik van onderzoeken die in het verleden zijn gedaan, bijvoorbeeld naar het versterken van ecologische verbindingen (Otterproject). Denk hierbij aan natuurvriendelijke oevers en het aanbrengen van loopstroken in bestaande duikers (veilige verbindingen), ook onder de A9.
5. Stem goed af met Landschap Noord-Holland en zorg dat de plannen goed aansluiten bij reeds bestaande ideeën en plannen van deze organisatie.
6. Laat Landschap Noord-Holland (Natuurlijke Zaken) in eerste instantie een quickscan uitvoeren naar mogelijke ecologische verbindingen en bijbehorende voorzieningen in het hele gebied van de Nieuwe Strandwal. In een later stadium kan om een meer gericht advies worden gevraagd.

Met vriendelijke groet,

Kwaliteitsteam Nieuwe Strandwal
Hans van Helden Provincie Noord-Holland
Jos Teeuwisse Gemeente Castricum
Gerard Buining Gemeente Heiloo

Plangrens project Nieuwe Strandwal

